

Sygn. akt XXIV Ns 89/23

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **sędzia Dorota Gozalbo-Gągolewicz**

Protokolant: Paulina Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) **Fundacji** (...)

z udziałem **Mateusza Morawieckiego, Prawo i Sprawiedliwość**

o wydanie orzeczenia w trybie art. 44 ust. 1 Ustawy o referendum ogólnokrajowym

postanawia:

1. oddalić wniosek;
2. zasądzić od wnioskodawcy (...) Fundacji (...) na rzecz uczestników Mateusza Morawieckiego i Partii Prawo i Sprawiedliwość kwotę 754,00 zł (siedemset pięćdziesiąt cztery złote 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sędzia Dorota Gozalbo-Gągolewicz

UZASADNIENIE

Wnioskiem datowanym na dzień 6 października 2023 r. (...) Fundacja (...) jako podmiot uprawniony do prowadzenia kampanii referendalnej przed referendum ogólnokrajowym zaplanowanym na dzień 15 października 2023 r., na podstawie art. 44 ust. 1 Ustawy o referendum ogólnokrajowym z 14 marca 2003 r. wniosła o:

1) Zakazanie Mateuszowi Morawieckiemu oraz partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość (uczestnicy postępowania) rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o tym, że:

a. projekt unijnych przepisów dotyczących migracji zakłada możliwość przymusowej relokacji;

b. projekt unijnych przepisów dotyczących migracji dotyczy nielegalnych migrantów,

c. w referendum ogólnokrajowym zaplanowanym na 15 października 2023 r. Polska może odrzucić projekt unijnych przepisów dotyczących migracji,

2) Nakazanie Uczestnikom postępowania opublikowania na własny koszt sprostowań o następującej treści (oznaczonej pogrubionym krojem pisma):

a. [Sprostowanie] Nieprawdą jest, że projekt unijnych przepisów dotyczących migracji zakłada przymusową relokację i dotyczy nielegalnych migrantów – Mateusz Morawiecki, Prawo i Sprawiedliwość;

b. [Sprostowanie] Nieprawdą jest, że w referendum 15 października 2023 r. Polska może odrzucić projekt unijnych przepisów dotyczących migracji – Mateusz Morawiecki, Prawo i Sprawiedliwość.

- przy czym sprostowania te powinny być:

a) opublikowane w formie tekstowej na kontach prowadzonych przez Uczestników w serwisie T. , dostępnym pod adresem [https:// \(...\) .com](https:// (...) .com), pod nazwą:

- (...) - w odniesieniu do Mateusza Morawieckiego,

- (...) - w odniesieniu do partii Politycznej Prawo i Sprawiedliwość,

b) opublikowane w dwóch odrębnych wpisach na obu kontach Uczestników w ten sposób, że w każdym z wpisów znajdzie się jedno sprostowanie,

c) wyróżnione przy wykorzystaniu funkcjonalności serwisu T. „Przypnij do profilu”, tj. z pominięciem domyślnej chronologicznej formy prezentacji wszystkich wpisów na danym koncie - w ten sposób, że:

- pierwsze sprostowanie (oznaczone literą a) zostanie wyróżnione na koncie Mateusza Morawieckiego - (...),

- drugie sprostowanie (oznaczone literą b) zostanie wyróżnione na koncie partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość - (...),

d) opublikowane nie później niż 6 godzin od momentu uprawomocnienia się postanowienia w sprawie - nie wyłączając okresu od zakończenia kampanii referendalnej do zakończenia głosowania (tzw. ciszy referendalnej),

e) utrzymywanie przez okres nie krótszy niż 72 godziny od momentu opublikowania każdego ze sprostowań i widoczne dla wszystkich odbiorców bez konieczności posiadania przez nich kont w serwisie T. ,

f) opublikowane bez żadnych komentarzy, uzupełnień czy odniesień do ich treści przez Uczestników - także w prasie, jak i na kontach prowadzonych w innych serwisach społecznościowych kontrolowanych przez Uczestników, a ponadto bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów formalnych i treściowych umniejszających znaczenie, rangę i powagę sprostowań, względnie zaznaczających dystans do ich treści lub formy.

Ponadto wniosła o:

1) rozpoznanie sprawy łącznie z analogicznym wnioskiem złożonym 9 października 2023 r. przez Forum (...) do tut. Sądu,

2) zasądzenie od uczestników postępowania na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wskazał, iż w publikowanych przez konta Mateusza Morawieckiego oraz Prawo i Sprawiedliwość na portalach T. oraz Y.filmach pojawiają się następujące stwierdzenia:

- w filmie opublikowanym w dniu 15 września 2023 r. o godz. 16:52 przez konto Mateusz Morawiecki na portalu X/T. od 1 minuty 28 sekundy Mateusz Morawiecki wypowiada słowa „Mechanizm przymusowej relokacji [...] zakłada [...] możliwość nielimitowanego przyjmowania nielegalnych imigrantów do krajów Unii Europejskiej, w tym do Polski, lub olbrzymich kar finansowych za brak realizacji”, w końcowym fragmencie nagrania widoczne jest oznaczenie „Materiał wyborczy KW Prawo i Sprawiedliwość” (dalej: wypowiedź 1);

- w filmie opublikowanym w dniu 29 września 2023 r. o godz. 8:15 przez konto Prawo i Sprawiedliwość na portalu X/T. oraz tym samym filmie opublikowanym przez konto Prawo i Sprawiedliwość w dniu 29 września 2023 r. na portalu Y. Mateusz Morawiecki od pierwszej minuty wypowiada słowa: „Pójdźcie do referendum i powiedzcie NIE dla przymusowej relokacji. Dajmy przykład Europie. Pierwsza w referendum odrzuci to Polska, a za nami podążą inne kraje Unii Europejskiej”.

Wskazane wyżej wypowiedzi w ocenie wnioskodawcy należy uznać za wprowadzające w błąd. Wypowiedź nr 1 w ocenie wnioskodawcy poprzez nadmierne uproszczenie zawiera informacje nieprawdziwe oraz wprowadzające w błąd i jako taka nie powinna podlegać ochronie, zaś zawarta w wypowiedzi nr 2 sugestia, że propozycja rozporządzenia może podlegać odrzuceniu w referendum jest fałszywa, albowiem proces stanowienia prawa Unii Europejskiej nie przewiduje co do zasady możliwości przyjmowania w drodze referendum organizowanego w Państwach Członkowskich zgody na dane regulacje. Jedynym wyjątkiem o bardzo wąskim zakresie jest kwestia przyjęcia Traktatów Unii Europejskiej, które są negocjowane i uzgadniane przez wszystkie Państwa Członkowskie, a następnie przyjmowane przez ich parlamenty (jedynie w niektórych przypadkach zgoda Parlamentów krajowych poprzedzona jest referendum) (wniosek k. 2-6)

W odpowiedzi na wniosek uczestnicy reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika wnieśli o oddalenie wniosku w całości (opowiedz na wiosek).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia kampanii referendalnej w programach radiowych i telewizyjnych nadawców publicznych w formie audycji referendalnych, w związku z referendum ogólnokrajowym zarządzonym przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na dzień 15 października 2023 r. (kopia zaświadczenia nr 6 z 28 sierpnia 2023 r. PKW k. ..).

W dniu 15 września 2023 r. o godz. 16:52 przez konto Mateusz Morawiecki na portalu X/T. od 1 minuty 28 sekundy Mateusz Morawiecki wypowiedział słowa „Mechanizm przymusowej relokacji [...] zakłada ten mechanizm możliwość nielimitowanego przyjmowania nielegalnych imigrantów do krajów Unii Europejskiej, w tym do Polski, lub olbrzymich kar finansowych za brak realizacji”, w końcowym fragmencie nagrania widoczne jest oznaczenie „Materiał wyborczy KW Prawo i Sprawiedliwość” (dalej: wypowiedź 1)

W dniu 29 września 2023 r. o godz. 8:15 przez konto Prawo i Sprawiedliwość na portalu X/T. oraz tym samym filmie opublikowanym przez konto Prawo i Sprawiedliwość w dniu 29 września 2023 r. na portalu Y. Mateusz Morawiecki od pierwszej minuty wypowiada słowa: „Pójdźcie do referendum i powiedzcie NIE dla przymusowej relokacji. Dajmy przykład Europie. Pierwsza w referendum odrzuci to Polska, a za nami podążą inne kraje Unii Europejskiej” (dalej: wypowiedź 2) (nośnik z nagraniami zawierającymi skarżone wypowiedzi k.22)

Wybory do Sejmu i Senatu RP odbędą się w dniu 15 października 2023 r. W tym samym terminie odbędzie się również ogólnokrajowe referendum. Treść 4 z pytań referendalnych stanowi: „Czy popierasz przyjęcie tysięcy nielegalnych imigrantów z B. i A. , zgodnie z przymusowym mechanizmem relokacji narzucanym przez biurokrację europejską?” (okoliczności bezsporne, ponadto treść pytań udostępniona na stronie <https://referendum.gov.pl/referendum2023/pl/pytania>).

W czerwcu 2023 r. opublikowany został projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zarządzania azylem i migracją oraz zmieniającego dyrektywę Rady (WE) 2003/109 i proponowane rozporządzenie (UE) XXX/XXX [Fundusz Azylu i Migracji].

Zgodnie z art. 44a ust. 1 Propozycji rozporządzenia pula solidarnościowa, która obejmuje wkłady zawarte w akcie wykonawczym Rady wspomnianym w art. 44b, zgodnie ze zobowiązaniami państw członkowskich podjętymi podczas posiedzenia unijnego forum wysokiego szczebla ds. migracji, służy jako główne narzędzie reagowania solidarnościowego na podstawie zalecenia, o którym mowa w art. 7c.

W myśl ust. 2 przywołanego artykułu pula solidarnościowa składa się z następujących rodzajów środków solidarnościowych, które uznaje się za mające jednakową wartość:

a) relokacja, zgodnie z art. 57 i 58:

(i) osób ubiegających się o ochronę międzynarodową;

(ii) w przypadku dwustronnych uzgodnień między danym państwem członkowskim wnoszącym wkład a państwem członkowskim będącym beneficjentem - osób korzystających z ochrony międzynarodowej, którym przyznano ochronę międzynarodową mniej niż trzy lata przed przyjęciem aktu wykonawczego Rady ustanawiającego pulę solidarnościową, lub do celu powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców

- b) [bezpośrednie] wkłady finansowe przekazywane przez państwa członkowskie, ukierunkowane głównie na projekty związane z dziedziną migracji, zarządzania granicami i azylu lub na projekty w państwach trzecich, które to projekty mogą mieć bezpośredni wpływ na przepływy na granicach zewnętrznych lub mogą usprawnić systemy azylu, przyjmowania i migracji w danym państwie trzecim, w tym programy na rzecz wspomaganego dobrowolnego powrotu i środków reintegracyjnych oraz na rzecz zwalczania handlu ludźmi lub przemytu ludzi, zgodnie z art. 44i;
- c) alternatywne środki solidarnościowe skupiające się na budowaniu zdolności, usługach, wsparciu personelu, placówkach i wyposażeniu technicznym zgodnie z art. 44j.

Projekt zakłada, że corocznie, przed końcem każdego roku kalendarzowego, Rada przyjmie akt wykonawczy w sprawie ustanowienia puli solidarnościowej dla danego roku zgodnie z wynikiem składania zobowiązań w ramach forum wysokiego szczebla ds. migracji (art. 44b ust. 1). Na posiedzeniu forum wysokiego szczebla ds. migracji, o którym mowa w art. 7d, państwa członkowskie uzgodnią ogólną referencyjną wartość liczbową dla każdego środka solidarnościowego w ramach puli solidarnościowej, z pełnym uwzględnieniem poziomu potrzeb w zakresie solidarności określonych w zaleceniu, o którym mowa w art. 7c, oraz składają zobowiązanie co do swoich wkładów w tę pulę zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu i z obowiązkowym sprawiedliwym udziałem obliczonym z zastosowaniem klucza podziału ustanowionego w art. 44k (art. 44b ust. 2). Wykonując ust. 2, państwa członkowskie wnoszące wkład mają dysponować pełnym zakresem swobody co do wyboru rodzajów środków solidarnościowych wymienionych w art. 44a ust. 2 lit. a), b) i c), lub ich połączenia. Państwa członkowskie składające zobowiązania co do alternatywnych środków solidarnościowych wskazują wartość finansową tych środków na podstawie obiektywnych kryteriów. Nawet jeżeli w zaleceniu, o którym mowa w art. 7c, nie wskazano alternatywnych środków solidarnościowych, państwa członkowskie mogą złożyć zobowiązanie w zakresie tych środków. W przypadku gdy państwo członkowskie będące beneficjentem nie wystąpi w danym roku z wnioskiem o te środki, przekształca się je w [bezpośrednie] wkłady finansowe (art. 44b ust. 3).

Zgodnie z art. 44c Projektu państwo członkowskie, które w decyzji wspomnianej w art. 7a zostało wskazane jako znajdujące się pod presją migracyjną, może po przyjęciu aktu wykonawczego Rady wspomnianego w art. 44b poinformować Komisję i Radę o zamiarze skorzystania z puli solidarnościowej (ust. 1). Dane państwo członkowskie ma podać

informacje o rodzaju i wielkości środków solidarnościowych wymienionych w art. 44a koniecznych do zaradzenia sytuacji oraz uzasadnienie tych informacji, obejmujące w stosownych przypadkach informacje o ewentualnym skorzystaniu z elementów zestawu narzędzi (ust. 2). W terminie dziesięciu dni od otrzymania tych informacji Komisja zwołuje forum szczebla technicznego ds. migracji (ust. 3).

Artykuł 44d Projektu przewiduje z kolei procedurę powiadomienia Komisji i Rady przez państwo członkowskie, które uważa, że znajduje się pod presją migracyjną, o potrzebie skorzystania z puli solidarnościowej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie załączonych przez wnioskodawcę do wniosku i wymienionych powyżej dowodów z dokumentów, których wartość dowodowa nie była kwestionowana przez uczestników postępowania, ani nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 44 ust. 1 ustawy o referendum ogólnopolskim z dnia 14 marca 2003 roku jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu prawa prasowego, materiały dotyczące referendum, a w szczególności plakaty, ulotki, hasła i wypowiedzi lub inne formy prowadzonej kampanii referendalnej zawierają informacje nieprawdziwe, każdy, czyjego prawa dotyczy wynik postępowania, o którym mowa w ust. 2, ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone.

W pierwszej kolejności należy sprawy uznać, że wniosek został złożony przez osobę posiadającą legitymacje czynną. Zgodnie z treścią art. 48 ust 3 ustawy o referendum ogólnokrajowym z dnia 14 marca 2003 roku podmiotami uprawnionymi do udziału w kampanii referendalnej w programach radiowych i telewizyjnych, o których mowa w art. 49-55, zwanymi dalej "podmiotami uprawnionymi są: stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, która spełnia następujące warunki:

- a) została zarejestrowana lub zgłoszona, zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie później niż na rok przed dniem ogłoszenia uchwały lub postanowienia o zarządzeniu referendum,
- b) obszar jej działania obejmuje całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

c) prowadzi działalność związaną z przedmiotem referendum, a działalność ta mieści się w zakresie jej celów statutowych;

Przedmiotowy wniosek złożony został przez pełnomocnika Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, która zgodnie z przedłożonym do wniosku zaświadczeniem jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia kampanii referendalnej radiowych i telewizyjnych nadawców publicznych w formie audycji referendalnych, w związku z referendumentem ogólnokrajowym zarządzonym przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na dzień 15 października 2023 roku, a zatem w ramach posiadanych uprawnień. Interes prawny wnioskodawcy w stwierdzeniu nieprawdziwości informacji zawartych w materiale referendalnym niewątpliwie wynika z jego aktywnego uczestnictwa w kampanii referendalnej, a także zadań statutowych. Ponieważ wypowiedzi te odnoszą się do trzeciego pytania w referendumentem z dnia 15 października 2023 r., a wnioskodawca zarówno statutowo jak i faktycznie jest zainteresowany sposobem prowadzenia kampanii referendalnej to w ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie ma legitymację czynną w niniejszej sprawie.

W świetle powyższych przepisów, zakresie legitymacji biernej, należy przyjąć, iż z treści art. 44 ust. 1 ustawy o referendumentem ogólnokrajowym wynika, iż uczestnikiem w sprawach wniesionych na podstawie ww przepisu może być każdy podmiot rozpowszechniający materiały dotyczące referendumentem, które zawierają nieprawdziwe, według twierdzeń wnioskodawcy, informacje. Przepisy nie zawężają tej legitymacji do podmiotów uprawnionych do udziału w kampanii referendalnej. Podmiotem legitymowanym biernie będzie zatem każdy podmiot rozpowszechniający materiały dotyczące referendumentem.

Przewidziany w ustawie o referendumentem ogólnopolskim mechanizm kontroli ma zapewnić uczciwą kampanię referendalną i tym samym umożliwić obywatelom dostęp do zgodnych z prawdą informacji podawanych w toku tej kampanii. Na gruncie obowiązującego orzecznictwa dotyczącego kampanii wyborczych, co należy odnieść analogicznie do kampanii referendalnej, jednoznacznie wynika, iż podstawowa funkcją sądowego rozstrzygnięcia sporów powstających w toku prowadzonej kampanii wyborczej jest ochrona rzetelności procesu wyborczego, czemu służyć ma nałożony na sądy obowiązek weryfikowania zgodności z prawdą informacji podawanych w toku kampanii wyborczej. Przewidziany w kodeksie mechanizm kontroli ma w ten sposób zapewnić uczciwą kampanię wyborczą i tym samym umożliwić obywatelom dostęp do zgodnych z prawdą informacji o sprawach publicznych i o kandydatach. Kampania wyborcza powinna

prować bowiem do swobodnego i niezakłóconego uformowania się woli wyborców i podjęcia decyzji wyrażanej w akcie głosowania. (por: Wyrok TK z 21.07.2009 r., K 7/09, OTK-A 2009, nr 7, poz. 113).

Zakres przedmiotowy postępowania w sprawie prowadzonych na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy o referendum ogólnopolski sporów wyborczych ograniczony został do zdarzeń związanych z rozpowszechnianiem nieprawdziwych informacji dotyczących referendum. Wypowiedzi premiera PR Mateusza Morawieckiego zawarte w materiale opublikowane za pośrednictwem konta Mateusz Morawiecki oraz Prawo i Sprawiedliwości kontach na portalach X/T. oraz Y. w dniu 29 września 2023 roku bezpośrednio odnoszą się do referendum. Natomiast materiał opublikowane w dniu 15 września 2023 roku oznaczony „Materiał wyborczy Prawa i Sprawiedliwości” należy uznać jednoznacznie za materiał wyborczy, w którym tylko w sposób pośredni odwołano się do zagadnienia „mechanizmu przymusowej relokacji”, będącego przedmiotem 4 pytania referendalnego, a zatem nie powinien podlegać ocenie w ramach art. 44 ust. 1 ustawy o referendum ogólnopolskim, który stricte ma zastosowanie do materiałów referendalnych .

Dokonując jednak oceny merytorycznej wskazanego fragmentu publikacji w ramach prowadzonej kampanii referendalnej, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż wnioskodawca w treści wniosku zawarł żądanie zakazania Mateuszowi Morawieckiemu oraz partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o tym, że projekt unijnych przepisów dotyczących migracji zakłada przymusową relokację. Tymczasem z treści załączonego do wniosku nagrania z dnia 15 września 2023 roku nie wynika odesłanie do przepisów projektu rozporządzenia UE. Wypowiedź odnosi się do mechanizmu, który zakłada nielimitowane przyjmowanie nielegalnych migrantów. Nie można zakwestionować twierdzenia, iż wyrażenie „mechanizm przymusowej relokacji”, w którym autor odnosi się do pewnej obligatoryjnej alternatywy może być stwierdzeniem ocennym. Przepisy projektu rozporządzenia UE dotyczące paktu migracyjnego w ramach „puli solidarnościowej” w art. 44 a ust. 2 zakładają, że każdy kraj powinien brać udział we wspólnej polityce migracyjnej i wspierać kraje, do których przybywają migranci. Może wspierać na trzy różne sposoby, wybór środków zależy od każdego kraju, ale sam udział w programie jest obowiązkowy. Jednym ze sposobów jest przyjmowanie do siebie migrantów, czyli relokacja. Drugą możliwością wsparcia jest wkład finansowy w ramach utrzymania migrantów. Sposób trzeci to możliwość udzielenia pomocy operacyjnej. Podkreślić jednak należy, iż omawiane regulacje są na etapie projektu rozporządzenia, którego propozycje, mogą ulegać dalszym zmianom. Autor wniosku założył, iż słowa Premiera Rady Ministrów

Mateusza Morawieckiego wskazują, iż treść projektu rozporządzenia unijnego wprowadza przymusową relokację migrantów, pomimo, iż takie stwierdzenie nie zostało w materiale wypowiedziane. Natomiast sam spot wyborczy zawiera w swojej treści odniesienie do alternatywnych sposobów wspierania polityki migracyjnej przewidzianej w projekcie rozporządzenia UE.

Na gruncie niniejszej sprawy podobne wnioski należy wyciągnąć w odniesieniu do drugiego zdania z punktu pierwszego żądania wniosku. Wnioskodawca wskazał, iż Premier Rady Ministrów w wypowiedzi opublikowanej w dniu 15 września 2023 roku wskazuje, iż projekt unijnych przepisów dotyczących migracji dotyczy nielegalnych migrantów. W pierwszej kolejności podnieść należy, iż z wypowiedzi z dnia 15 września 2023 roku brak jest wprost odwołania się do tekstu projektu rozporządzenia unijnego. Zdaniem Sądu brak jest również negatywnego wydźwięku w użytym określeniu „nielegalna migracja”, w odniesieniu do omawianego „mechanizmu relokacji”, który nie może podlegać weryfikacji Sądu pod kątem prawdy, czy fałszu. Relokacja oznacza bowiem przyjęcia do swojego kraju obywateli spoza UE, o niepewnym statusie prawnym, którzy znaleźli się na terenie UE i prowadzona jest wobec nich procedura azylowa, w tym również migrantów nielegalnie przebywających na terytorium UE z państw trzecich, co wprost wynika z treści projektu rozporządzenia UE (jak np. poprawka Komisji UE nr 127 do art. 5 projektu, art. 5 projektu rozporządzenia).

Odnosząc się do wypowiedzi premiera Mateusza Morawieckiego z dnia 29 października 2023 roku, z której w ocenie wnioskodawcy wynika, iż w referendum ogólnopolskim Polska może odrzucić projekt unijny dotyczący migracji, trudno doszukiwać się jednoznacznego odniesienia autora publikacji do przepisów rozporządzenia UE. W wypowiedzi brak jest takiego wyrażenia, które wskazywałoby, iż przyjęcie lub odrzucenie projektu UE jest uzależnione od wyniku referendum zaplanowanego na dzień 15 października 2023 roku. Wypowiedzi Premiera Rady Ministrów należy przede wszystkim nadać charakter mobilizujący obywateli do wzięcia udziału w referendum ogólnopolskim oraz udzielenie na pytanie nr 4 określonej odpowiedzi. Tym bardziej, iż pierwsze zdanie zawarte w publikacji polega na ogólnym stwierdzeniu stanowiska rządu polskiego w sprawie polityki migracyjnej UE. Zdaniem Sądu w niniejszym postępowaniu nie jest ocena jego wpływu na wynik referendum, ani też moc wiążąca w kontekście stanowiska Polski w zakresie pakietu azylowego na arenie międzynarodowej. Podkreślić należy, iż rozporządzenia UE stanowią część prawa wtórnego UE. Przyjmowane są przez instytucje UE zgodnie z traktatami UE. Rozporządzenia UE mają na celu zapewnienie jednolitego

stosowania prawa unijnego w całej UE. Trudno zatem przyjąć, iż Premier Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polski miałby sugerować w materiale wyborczym, iż obywatele Polscy zadecydują w referendum o przyjęciu lub odrzuceniu projektu aktu prawnego UE.

Zdaniem Sądu nie zostały wykazane przesłanki wynikające z treści art. 44 ust 1 ustawy o referendum ogólnopolskim. Zakwestionowana wypowiedź nie zawierała informacji, których zaniechania rozpowszechniania żąda wnioskodawca, ani też nie stanowiła przejawu bezprawnego działania wymagającego sprostowania. Wnioskodawca wniósł o sprostowanie treści, które nie zostały wprost wypowiedziane we wskazanym materiale, tylko następnie przypisane we wniosku w ramach niniejszego postępowania.

Należy podkreślić, iż kwestią podstawową udzielenia ochrony w trybie art. 44 ust. 1 ustawy o referendum ogólnopolskim jest spełnienie przesłanki nieprawdziwości informacji, zawartej w przedmiotowej wypowiedzi. Badaniu w tym trybie podlegają jedynie konkretne informacje, które podlegają weryfikacji czy są prawdziwe czy są fałszywe. W postępowaniu w trybie art. 44 ust. 1 ustawy o referendum ogólnopolskim nie podlegają weryfikacji oceny, nawet nieprzychylne i naruszające dobre imię i cześć wnioskodawcy. Zaznaczyć jeszcze raz należy, że ochronie prawnej w trybie art. 44 ust. 1 ustawy o referendum ogólnopolskim podlegają tylko roszczenia związane z podaniem nieprawdziwych informacji. Wszelkie komentarze, opinie, krytyka, wnioski, także wyciągnięte zbyt pochopnie, nie mieszczą się w granicach określenia „nieprawdziwe informacje”, a co za tym idzie nie podlegają ochronie na podstawie art. art. 44 ust. 1 ustawy o referendum ogólnopolskim.

Reasumując żądania wnioskodawcy nie mogły zostać uwzględnione. Roszczenie o zakazanie rozpowszechniania informacji zawartych w pkt 1 a), b), c) nie pokrywa się z wypowiedziami opublikowanymi w dniach 15 września 2023 roku oraz 29 września 2023 roku, które stanowią podstawę przedmiotowego wniosku. Żądanie (...)Fundacji (...) w zakresie takim jak zostało sformułowane nie daje podstaw do kategorię przypisania wskazanej narracji Premiera Rady Ministrów przymiotu nieprawdziwych informacji, a są to wypowiedzi ocenne, które nie podlegają weryfikacji w trybie ustawy o referendum ogólnopolskim.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne, Sąd oddalił wniosek jako niezasadny.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c., przyjmując, iż interesy uczestników postępowania były ze sobą sprzeczne. Wniosek sformułowany przez wnioskodawczynię został oddalony. Przekładając powyższe na reguły rządzące postępowaniem cywilnym przyjąć należało, że uczestnicy wygrali niniejsze postępowanie, a

zatem wnioskodawczynię należało obciążyć kosztami postępowania. Na zasądzone koszty złożyło się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika ustalone na podstawie § 8 ust 1 pkt 2 w zw. z § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w wysokości 720 zł oraz 34 zł tytułem opłat od pełnomocnictw.

Sędzia Dorota Gozalbo-Gągolewicz

